Boleslaw Prus

Category: Hekaýalar,Kitapcy,Powestler,Romanlar,Ýazyjy şahyrlaryň we alymlaryň terjimehaly
написано kitapcy | 25 января, 2025
Boleslaw Prus BOLESLAW PRUS

Polşanyň nusgawy ýazyjysy, dünýä belli kyssaçy Boleslaw Prus (hakyky ady – Aleksander Glowaskiý) 1847-nji ýylda, Polşanyň Lýublin şäheriniň golaýyndaky Hrubeşuw obasynda, garyp galan begzadanyň maşgalasynda dünýä inipdir. Çaga ir ýetim galypdyr, onuň yzygiderli bilim almaga mümkinçiligi bolmandyr. 1863-nji ýylda ol Polşa halkynyň Russiýa imperiýasynyň agalygyna garşy

turzan gozgalaňyna gatnaşypdyr, ýaralanypdyr.
Boleslaw Lýublinde ýörite orta okuw jaýy tamamlanyndan soň, 1866-njy ýylda Warşawanyň Esasy mekdebiniň (häzirki Warşawa Uniwersitetiniň) fizika-matematika hünärine okuwa girýär, emma iki ýyldan soň pul ýagdaýy sebäpli okuwyny taşlamaga mejbur bolýar.
1872-nji ýylda ilkinji gezek Prusyň makalasy çap edilýär. Ol 1874-1903-nji ýyllar aralygynda Warşawanyň birnäçe gazetlerinde, 1882-1883-nji ýyllarda «Nowiny» žurnalynyň redaktory bolup işleýär, bu ýerde edebi-tankydy makalalarynyň birnäçesini çap edýär. Polşa edebiýatynyň edebi tankydynyň realistik ýörelgä eýermegine Prus uly goşant goşupdyr.
Ýazyjy gazetler üçin müňe golaý felýeton döredipdir, ýüze golaý hekaýalar ýazypdyr. Bu hekaýalaryň ählisinde Prus öz iliniň agyr ýaşaýyş şertini suratlandyrypdyr, iň wajyp jemgyýetçilik meselelerini orta atypdyr. «Nälet siňen bagt» (1876), «Ýetim haky» (1876), «Antek» (1881), «Çagalygymyzyň günäleri» (1883), «Ýalňyşlyk» (1884), «Dünýä zeňi» (1884), «Saýa» (1885), «Düýş» (1890) we beýleki nowelladyr hekaýalary Boleslaw Prusy Ýewropanyň iň ussat ýazyjylaryň hataryna goşupdyr. Emma powestleri hem romanlary ýazyja hakyky şöhraty getiripdir. «Forpost» (1885) atly ajaýyp powestinden soň ýazyjy özüniň dünýä belli eserlerini – «Gurjak» (1887-1889), «Erkinleşen zenanlar» (1890-1893), «Faraon» (1895-1896), «Çagalar» (1908) romanlaryny döredýär. Beýleki iri eserleriniň ählisini öz döwrüniň ahlak hem jemgyýetçilik meselesine bagyşlan ýazyjy «Faraon» romanynda gadymy Müsüriň taryhyna ýüzlenipdir.
Ýazyjynyň soňky ýazan «Özgerişler» romany tamamlanman galypdyr. Ol 1912-nji ýylda, Warşawada aradan çykypdyr.
Boleslaw Prusyň eserleri birnäçe dillere terjime edilip, dünýä edebiýatynyň altyn hazynasyna girizildi. Lew Tolstoý, Emil Zolýa, Genrik Senkewiç, Iosif Stalin ýaly şahsyýetler ýazyjynyň eserlerini ürç edip okapdyrlar. Ýazyjy şahyrlaryň we alymlaryň terjimehaly